

רבות, שוב אין מחסטים בכל מזוהה וצורה, וברוב המקרים מספיקה הצהרת הנוסע עצמו כדי לעבור את המכס בלי בדיקה. רק סוג אחד של נוסעים שם לב להתפתח תחת הפוכה — ואלה דוחק הנוסעים ה"תכופים ביותר.

טייסי אל-על ויתר אנשי צוותי-האוויר של החברה הישראלית עוברים לאחרונה ביקור רת מכס קפדנית, שלא ידעו כמות מעולם. כל חיק נבדק בקפדנות, כל חפץ שנשנה בחו"ל מוערך מלוא-ערכו והמוכסים דור"ש שם תשלום עבורו. אפילו בקבוק חייסקי פתוח אינו עובר ללא מכס: המוכסים מוד"ים את הכמות שנוהרת בבקבוק, דורשים את המכס.

מכיוון שצוותי-האוויר זוכרים כי לא מכבר נהגו מיחס נוח הרבה יותר באולם המכס בלוד, לא יכלו שלא לשאול את עצמם מה סיבת ההחמרה הפתאומית. היו כאלה ש"כברו, כי הדבר בא כדי לשים קץ לזרם החופשי של קניות בחו"ל. אך הסיבה הי"אמיתית הייתה פשוטה הרבה יותר. עובדי המכס הגיבו בצורה זו על החלטתה של הנהלת אל-על, כי להבא חייבים עובדי ה"מכס לשלם דמי-נסיעה עבור הסעתם ללוד וממנה באוטובוסים שחברת התעופה מח"זיקה ומנהלת.

כאשר נדרשו עובדי המכס לשלם, נשבחו כי גם אנשי אל-על ישלמו.

דיעות

חיבעל הישראלי

רופאים רבים קוראים ספרי-בלשים כדי להסיח את דעתם בשעות הפנאי. ד"ר ניסים רפאל גנור, רופא-ילדים צעיר (39), עוסק כתחביב בבלשות מסוג אחר: פיענוחן של תעלומות היסטוריות, בעזרת עקבות ה"חבוים פה ושם במקורות הכתובים ובמימ" צאים ארכיאולוגיים.

לפני עשר שנים התעניין גנור — בן למשפחה ספרדית הנמצאת מזה שבעה דו"רות בארץ, ואחיו של עורך-הידון הירוע — בתולדות הכתב האלף-ביתי. ידוע כי כתב זה הועבר ליוון בידי הפיניקים, הימאי" שבאו מצור וצידון. תוך כדי חקירה, עלתה על דעתו של גנור שאלה: מה מקור השם "פיניקים"? אולי יש לו קשר עם המלה היחלית "פונה", שפירושה "צליל"? הכתב האלף-ביתי הוא כתב פונטי, הרושם את ההברה על פי הצליל. אולי פירושה השם "פיניקיה" (שמקורו היווני הוא "פיניקיה") הוא: "העם בעל הכתב הפונטי"?

תוך כדי כך ניצצה בלבו של גנור שאלה נוספת: מי בכלל היו הפיניקים? עד כמה מבוססת הדעה המקובלת, הגורסת ששם זה מתייחס רק לתושבי ארץ צידון, רצועת-החוף המשתרעת מצפון סוריה עד חיפה? אולי התכוונו היוונים בשם זה לכל יושבי ארץ-ישראל?

שאלה זו חשיבות רבה. כי הפיניקים היו עם רבע-לילות בהיסטוריה. משך תקו"פה ארוכה, לפני עליית יחזן, שלטו בכל מרחבי הים התיכון, הקימו מושבות בחופי צפון-אפריקה, צרפת וספרד, יישבו את כל האיים מקפריסין ועד מאלטה. קרת-חשה (קרתגו), שהיתה פיניקית, כמעט השמידה את רומא. יורדי-הים הפיניקים הקיפו בספינותיהם הרעועות את יבשת אפריקה, 2500 שנה לפני ואסקו דה-גאמה, הגיעו עד לבריטניה ולאיי האוקיינוס האטלנטי. כולם דיברו שפה הוזה, כמעט, עם שפת התנ"ך.

אם אמנם היו הפיניקים ישראלים, הרי נובע מכך כי עם ישראל ההיסטורי היה לא רק שליט לבנון והחוף הסורי, אלא גם מעצמה עולמית.

חירם, מלך ישראל. ידוע הנה לרא"שונה ברעיון זה, שוב לא ידע גנור מנח" החודש הוליד רופא-ילדים מרחוב בוגר"שוב, תל-אביב, את הילד החשוב ביותר שלו: ספר משוכלל קטן, בהוצאת עצמית, הנושא את השם מי היו הפיניקים.

כל טענה מטענותיו יכולה לשמש נושא לחיכוח אינסופי. כי מעולם לא דגלו שני חוקרים בשטח זה באותה דעה. אולם גם מי שאינו מתייחס אל מימצאיו של גנור כאל אמת מוכחת, עשוי למצוא בו מיון רב למחשבה על עברו של הגזע השמי ב"קידמת-אסיה. טוען גנור, בין השאר:

● אין זכון שבני-ישראל לא כבשו את צור וצידון, בימי כיבוש כנען. הפסוק (בשופטים א'): "אשר לא הוריש את יושבי עכו ואת יושבי צידון..." פירושו רק,

היסטוריה

כזה היה חמורה

אחת הידיעות הסנסציוניות של ראשית מלחמת העצמאות הנקובה-מדם סיפרה על משאית של האצ"ל, שנעצרה בגניזין בסוף 1947. שני יושביה הוצאו להורג, לפני ש"הצליחו להפעיל את מיטען הנפץ שבמשאית. האחד היה חבר ידוע של הארגון ה"צבאי הלאומי. השני היה ברוך מזרחי, שכונה "אברהם" במחתרת. מי היה אברהם זה? עד כה לא נודע עליו דבר ברבים. **אברהם לשפה.** לפני כמה חודשים ניגש דויד תהר להכנת הכרך ה-12 של האנציקלופדיה לחלוצי היישוב ובניו. בין האוסף המאלף על ימי התורכים והבריטים (העונט הזה 1307) מצא גם רשימה צנועה, שנכתבה בידי איש האצ"ל. היתה זו רשימת זיכרון לאותו ברוך מזרחי. **הנה הרשימה, כפי שמירכס אותה תהר:**

גולד בצפת בשנת תרע"ז (1927) למש"פחה ערבית גדולה, ונקרא שמו המודה אבול-עיינין.

בילדותו היה מתרועע עם ילדים עבריים ודבק בהם. את חינכו קיבל בבית-הספר הערבי הממשלתי בצפת. כבוגר הכיתה ה"שביעית של בית-הספר הזה החליט חמו"דה לבקר פעם, יחד עם קבוצה מתברני הערביים, בבית הספר כ"ח המקומי, ר"לחתות על הנעשה שם.

הסדר המופתי והמשמעת המופלאה רית"קו את התעניינותו של המודה וחבריו. הם ראו בכך יתרון מכריע על בית-ספרם הממשלתי. הביקורים תכפו. יצר הסקרנות הוליד פגישות מאורגנות של חניכי הכי"תות הגבוהות של בית-הספר הני"ל, וההת"חדעות ההדדית בקיפה במשך הזמן חוג נרחב ביותר. התוצאות לא איחרו לבוא. חמורה וחבריו החליטו להמיר את ספסלי בית-הספר הממשלתי בבית-הספר העברי.

חמורה התפעל במיוחד מיופיה אל השפה העברית. חיבה זו אל השפה הביאה, ב"מרוצת הזמן, לחיבה חזקה ועזה יותר אל מחוללי השפה, אל יוצריה, אל העם ש"מתוכו נבראה. סיפורי התנ"ך הוסיפו ל"התלהבות, שלא ידעה גבול, יסודות דמיו"ניים עשירים ומפריים. לאט-לאט חל /ארי"גיש את עצמו יהודי בכל רמח"אבריו. **"איני איכז טרף!"** סקרנותו הביאתהו לפתחי בתי-הכנסת. נוכח בשבתות הגים המסורתיים קסמו לו קסמי פלאים. קשריו עם משפחתו הלכו ורפו, עד שהגיעו הברים לידו כך, שאביו מזמינו לארוחת"צהריים והוא צוהה בראש חוצות: "איני אוכל טרף!"

מות אמו, שהיתה ממוצא יהודי, דחפהו לצעדו המכריע. באחד הימים עזב את ביתו ובלבו החלטה חנושה: "רוצה להיות יהודי." קם ונסע לירושלים, מצוייד במכתבי המלצה אל הרבנים הראשיים. נדחה וחזר לברית אברהם אבינו בגיל 16.

לאחר שבועות מספר הצטרף לביתר והפך לאחד מפעיליה. כשם עברי קיבל את השם ברוך מזרחי. מצפת עבר לחיפה, עבד כפקיד במשרד עברי. השתלם באופן עצמאי בשפה העברית, עד שידעה על חויה. לא עברו חודשים מעטים והתקרב לברוני הארגון הצבאי הלאומי. בוקר אחד מצא את עצמו בין סורגי לאטרון. חבריו למעצר סיפרו עליו, כי ניתנה לו פעם ההודמנות להשתחרר אם יכריז על איס למיותו וינער מעליו יהדות וציונות. הוא בעקשנותו: "יהודי אני, לאומי, הארץ הו שיכת ליהודים והיא גם תהיה להם..." עלה בגורלו להשתתף גם בערכות אפרי"קה, עבר דרך קניה ואריטריאה. באחד הי"מים הצליח להשתחרר מגלות אפריקה ולשוב לציון, פעילותו במחתרת החלה מיד. השתתף בקרבות. הצטיין בהם במעשי אומץ וגבורה.

כאשר תוכנה תוכנית להכנסת מכונית חונת לגניזין, ב-1947, נבחר ברוך לתפקיד זה. בהתרגשות, אבל בסיפוק רב, קיבל עליו את את התפקיד המסוכן הזה, אבל לא שיחק לו המול. מיד עם בואו לגניזין נעצר והוצא להורג על-ידי הכנופיות. למי רות כל המאמצים לא הוחזרה גופתו.

מגננון

כולס משלמים

נוסעים רבים, העוברים דרך נמל-התעופה לוד, שמו לב כי המכס הנהיג הקלות

מתוך 4012 הולכי רגל שנפגעו בשנת 1961 2800 נפגעו באשמתם הם בגלל התעלמות מכללי הזירות

**לך תמיד במדרכה
חצה רק במעבר חציה
אל תגיע למקומה**

המועצה הלאומית למניעת תאונות

תחת מכבש הדפוס:

ספרו החדש של ד"ר מרדכי זידמן

בעיות ולבטים בחיי המין

למה לרקוד...
"זאק"
תל אביב
בן יהודה 49

שרטוט מקצוע העתידי

מכון ישראלי להנשרת טכנאים

למה הערה אחז הקורסים שלנו!

החודש

נפתחים קורסים חדשים

- ★ שרטוט מכונות
- ★ שרטוט בנין
- ★ ארכיטקטורה (כולל שרטוט רהיטים ועצוב פנים)
- ★ טכנאות מכונות
- ★ טכנאות

פרטים והרשמה: 12-10 בבוקר, 5-7 בערב תל אביב, רחוב אלנבי 76 חיפה, רחוב ביאליק 17 ירושלים, רחוב יפו 33, בית יואל.